

POSTADRES Postbus 93374, 2509 AJ Den Haag BEZOEKADRES Juliana van Stolberglaan 4-10
TEL 070 - 88 88 500 FAX 070 - 88 88 501 E-MAIL info@cbpweb.nl INTERNET www.cbpweb.nl

Veiligheidshuis Fryslân

Onderzoek naar de verwerking van persoonsgegevens
in het kader van het Justitieel Casusoverleg en JCO-Support

z2010-00827

Rapportage van Definitieve Bevindingen

INHOUDSOPGAVE

Samenvatting en conclusies	2
1. Inleiding.....	5
1.1 Achtergrond	5
1.2 JCO Fryslân	5
1.3 Doel en reikwijdte van het onderzoek	5
1.4 Werkwijze.....	5
2. Bevindingen	7
2.1 Verwerking van gegevens in het Veiligheidshuis	7
2.1.1 Criteria ten behoeve van agendering in het JCO	7
2.1.2 Verwerking van gegevens ten behoeve van het JCO	8
2.2 Verstrekking van gegevens door deelnemende organisaties.....	10
2.2.1 Verstrekking door de politie.....	10
2.2.2 Verstrekking door het OM.....	12
2.3.3 Verstrekking door de Raad.....	13
3. Conclusies	16
3.1 Verwerking van gegevens in het Veiligheidshuis	16
3.2 Verstrekking van gegevens door deelnemende organisaties.....	16

Samenvatting en conclusies

Uit hoofde van zijn toezichhoudende taak heeft het College bescherming persoonsgegevens (CBP) onderzoek gedaan naar de gegevensverwerking in het kader van het Justitieel Casus Overleg (JCO) binnen Veiligheidshuis Fryslân.

Aanleiding voor het onderzoek is de intensieve en structurele samenwerking tussen verschillende partijen in een Veiligheidshuis waarbij een grote hoeveelheid informatie wordt uitgewisseld en vastgelegd. Het gaat hierbij ook om gevoelige persoonsgegevens, zoals strafrechtelijke gegevens. Uitwisseling van gegevens heeft gevolgen voor de bejegening van de betrokkenen. Omdat minderjarigen in dit kader beschouwd kunnen worden als kwetsbare groep waarvoor niet naleving van wet- en regelgeving langdurige negatieve gevolgen kan hebben, spitst dit onderzoek zich toe op deze groep, die onder meer wordt besproken in het JCO.

Het onderzoek is in de eerste plaats gericht op waarborgen voor een zorgvuldige gegevensverwerking in het JCO. In dit kader zijn meer specifiek de criteria voor agendering ten behoeve van bespreking van jongeren onderzocht en de daarmee samenhangende opname van persoonsgegevens in JCO-Support, het JCO-ondersteunende registratiesysteem. Daarnaast is de rechtmatigheid van de verstrekking van persoonsgegevens aan het JCO en JCO-Support door het Regionaal politiekorps Fryslân (het korps), het arrondissementsparket Leeuwarden (het OM) en de Raad voor de Kinderbescherming (de Raad) onderzocht. Deze organisaties nemen deel aan het JCO.

Ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens in het JCO binnen Veiligheidshuis Fryslân komt het CBP tot de volgende conclusies.

Voor de criteria ten behoeve van agendering en bespreking in het JCO wordt verwezen naar de Aanwijzing effectieve afdoening strafzaken jeugdigen (verder: de Aanwijzing).¹ Toch wordt onvoldoende inzicht gegeven in welke gedragingen of incidenten leiden tot bespreking in het JCO. In de eerste plaats volgt dit uit het ontbreken van een nadere definiëring van de termen 'problematische achtergrond' en 'zware strafbare feiten'. Deze termen zijn opgenomen in de Aanwijzing ten behoeve van melding in het JCO van 12-minners. Daarnaast is het voor deze groep in de praktijk gehanteerde criterium 'ernstig strafbaar feit' niet vastgelegd en uitgewerkt. In de tweede plaats worden zedenzaken en verkeerszaken niet voor het JCO geagendeerd, terwijl het criterium in de Aanwijzing aangeeft dat het 'iedere jeugdzaak' betreft. Agendering voor het JCO kan daarom onderhevig zijn aan willekeur. Hierdoor worden onvoldoende waarborgen geboden voor een behoorlijke en zorgvuldige gegevensverwerking, hetgeen in strijd is met artikel 6 Wbp.

De verwerking van persoonsgegevens ten behoeve van het JCO in JCO-Support is in strijd met artikel 11 Wbp. Uit het onderzoek is gebleken dat van jongeren tussen de 6 en 25 jaar die met politie in aanraking zijn geweest persoonsgegevens worden opgenomen in JCO-Support. In de eerste plaats is de verwerking in JCO-Support van gegevens betreffende jongeren in de leeftijd van 6 tot 12 jaar en van 18 tot 25 jaar gelet

---

¹ College van procureurs-generaal, 6 april 2009, Stscr. 2009, 80.

op het doel van het JCO bovenmatig. Het doel van het JCO is gelegen in het verbeteren van de kwaliteit van de afdoeningsbeslissing in de jeugdstrafrechtsketen (en het verkorten van de doorlooptijden). Jongeren in de leeftijdscategorie 6 tot 12 jaar zijn niet strafrechtelijk vervolgbaar ingevolge artikel 486 Sv, terwijl jongeren in de leeftijdscategorie 18 tot 25 jaar slechts bij uitzondering vallen onder het jeugdstrafrecht. Daarnaast is verwerking van persoonsgegevens in JCO-Support van gegevens van jongeren uit andere regio's niet noodzakelijk voor het JCO Fryslân zodat deze verwerking ook gelet op het doel van dat JCO bovenmatig is.

Ten aanzien van de rechtmatigheid van de verstrekking door het korps, het OM en de Raad van persoonsgegevens aan het JCO en JCO-Support concludeert het CBP als volgt.

De verstrekking van politiegegevens door het korps aan JCO en JCO-Support is in strijd met artikel 20 Wpg. Allereerst was het artikel 20 Wpg-Besluit ten tijde van het onderzoek niet rechtsgeldig. Vaststelling van een dergelijk Besluit is in artikel 20 Wpg opgenomen als voorwaarde voor een rechtmatige verstrekking op grond van dit artikel. Het Besluit was ten tijde van het onderzoek niet ondertekend terwijl ingevolge datzelfde Besluit de ondertekening geldt als voorwaarde voor zijn rechtsgeldigheid. Zou het Besluit wel rechtsgeldig zijn, dan zou de verstrekking van politiegegevens door het korps aan het JCO en JCO-Support alsnog onrechtmatig zijn gelet op de inhoud van het Besluit. Deze voldoet niet aan de vereisten die artikel 20, tweede lid Wpg daaraan stelt omdat het onvoldoende is toegespitst op het JCO en JCO-Support. Het betreft de omschrijving van welke gegevens betreffende welke jongeren aan welke instanties worden verstrekt. Bovendien blijkt de voorwaarde dat verstrekking uitsluitend plaatsvindt aan het betreffende casuoverleg niet overeen te komen met de bevinding dat de vanuit het systeem Basisvoorzieninghandhaving (BVH) aan het JCO en aan JCO-Support verstrekte gegevens niet alleen door het JCO maar ook door Bureau Jeugdzorg (BJZ) ten behoeve van het JCO+ (het JCO waarin veelplegers worden besproken) en zelfs landelijk door de kernpartners raadpleegbaar zijn.

Het verstrekken van strafvorderlijke gegevens door het OM tijdens het JCO dient een zwaarwegend algemeen belang, te weten het bestrijden van jeugdcriminaliteit. De verstrekking van strafvorderlijke gegevens door het OM aan JCO-Support voorafgaand aan het JCO is echter onrechtmatig omdat deze niet noodzakelijk is met het oog op dat zwaarwegend algemeen belang: de strafvorderlijke gegevens worden noch ten behoeve van de agendering en voorbereiding voor het JCO, noch door het OM zelf tijdens het overleg gebruikt. Deze verstrekking is in strijd met artikel 39f, eerste lid Wjsg en artikel 39f, tweede lid aanhef en sub a Wjsg.

De verstrekking door de Raad aan het JCO van informatie over eerder gedaan raadsonderzoek betreft voor zowel het JCO als voor de Raad een gerechtvaardigd belang. Deze informatie kan bijdragen aan het verbeteren van de kwaliteit van de afdoeningsbeslissing en het verkorten van doorlooptijden en zodoende aan het naar behoren laten functioneren van het JCO. Dit stemt overeen met de doelen van het JCO. Deze verstrekking is verenigbaar met het doel waarvoor de Raad de gegevens heeft verkregen.

Ten aanzien van de verstrekking van persoonsgegevens door de Raad aan JCO-Support voorafgaand aan het JCO is echter niet aannemelijk gemaakt dat deze

verstrekking noodzakelijk is voor de behartiging van het gerechtvaardigd belang van de Raad of het JCO. Dit blijkt uit de wijze waarop de deelnemende organisaties zich voorbereiden op het JCO, namelijk zonder gebruik te maken van JCO-Support. Daarbij komt dat Bureau Jeugdzorg JCO-Support kan raadplegen ten behoeve van het JCO+, ook de gegevens die ten behoeve van het JCO daarin zijn opgenomen. Van deze verstrekking van gegevens van de Raad aan BJZ is evenmin aannemelijk gemaakt dat deze noodzakelijk is voor een gerechtvaardigd belang van de Raad of BJZ. De verstrekking van persoonsgegevens door de Raad aan JCO-Support voorafgaand aan het JCO is daarom in strijd met artikel 8, aanhef en onder f Wbp.

1. Inleiding

1.1 Achtergrond

Sinds enkele jaren wordt in het kader van het bestrijden van criminaliteit en overlast door verschillende instanties samengewerkt in Veiligheidshuizen. Uitgangspunt is dat politie, justitie, jeugd- en zorginstellingen en gemeente structureel en op één locatie samenwerken zodat de effectiviteit van preventie, repressie en zorg toeneemt. Dit dient een algemeen maatschappelijk belang, namelijk het bestrijden van criminaliteit en overlast.

Aanleiding voor het onderzoek is de intensieve en structurele samenwerking tussen verschillende partijen waarbij een grote hoeveelheid informatie wordt uitgewisseld en vastgelegd. Het gaat hierbij ook om gevoelige persoonsgegevens, zoals strafrechtelijke gegevens.

Uitwisseling van gegevens heeft gevolgen voor de bejegening van de betrokkenen. Omdat minderjarigen in dit kader beschouwd kunnen worden als kwetsbare groep waarvoor niet naleving van wet- en regelgeving langdurige negatieve gevolgen kan hebben, spitst dit onderzoek zich toe op deze groep.

1.2 JCO Fryslân

Binnen het Veiligheidshuis Fryslân vindt gegevensuitwisseling ten aanzien van minderjarigen onder meer plaats in het Justitieel Casusoverleg – Jeugd (JCO). Aan het JCO nemen het Regionaal politiekorps Fryslân (verder: het korps), het arrondissementsparket Leeuwarden (verder: het OM) en de Raad voor de Kinderbescherming Leeuwarden (verder: de Raad) deel. Deze zogenoemde kernpartners wisselen ten tijde van het JCO informatie uit. De afspraken die tijdens het JCO worden gemaakt, worden vastgelegd in JCO-support, het JCO-ondersteunende registratiesysteem.

1.3 Doel en reikwijdte van het onderzoek

In dit onderzoek wordt de rechtmatigheid onderzocht van de verwerking van persoonsgegevens in het JCO en JCO-Support. Daartoe richt het onderzoek zich specifiek op de criteria voor bespreking in het JCO en de hiermee samenhangende opname en verwerking van persoonsgegevens in JCO-Support alsmede de verstrekking van persoonsgegevens door de deelnemers aan het JCO en JCO-Support.

Hiertoe zijn de volgende onderzoeksvragen gesteld:

- Zijn er duidelijke criteria vastgelegd voor bespreking in het JCO en de hiermee samenhangende opname in JCO-Support?
- Worden de persoonsgegevens van de aan het JCO deelnemende organisaties door hen rechtmatig verstrekt aan JCO-Support?

1.4 Werkwijze

Bij brief van 1 juli 2010 heeft het CBP het Veiligheidshuis Fryslân verzocht om inlichtingen. Deze informatie is op 28 juli 2010 verstrekt. Vervolgens zijn de aan het JCO deelnemende organisaties afzonderlijk verzocht om inlichtingen, welke bij brieven van 11 augustus 2010 (het OM) en 19 augustus 2010 (de Raad en het korps) zijn versterkt.

Het CBP heeft op 29 en 30 september 2010 een onderzoek ter plaatse uitgevoerd bij het Veiligheidshuis Fryslân. Tijdens het onderzoek ter plaatse zijn interviews afgenomen bij de ketenmanager van het Veiligheidshuis alsmede bij vertegenwoordigers van de aan het JCO deelnemende organisaties. Tijdens het onderzoek ter plaatse heeft tevens inzage in JCO-Support plaatsgevonden.

Op 3 februari 2011 heeft het CBP aan de verantwoordelijken voor de onderzochte gegevensverwerkingen, zijnde de minister van Veiligheid en Justitie, het College van procureurs-generaal, de hoofdofficier van justitie in het arrondissementsparket Leeuwarden en de korpsbeheerder van het regionaal politiekorps Fryslân, de Rapportage van voorlopige bevindingen naar aanleiding van het onderzoek toegezonden. Bij brief van 4 maart 2011 is namens de verantwoordelijken op deze bevindingen gereageerd. Deze reactie heeft niet geleid tot aanpassing van het juridisch kader, de bevindingen en/of de conclusies zoals weergegeven in de Rapportage van voorlopige bevindingen.

Gelet op het voorgaande worden de bevindingen van het CBP hiermee definitief vastgesteld.

2. Bevindingen

2.1 Verwerking van gegevens in het Veiligheidshuis

2.1.1 Criteria ten behoeve van agendering in het JCO

Juridisch kader

Ingevolge artikel 6 Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) worden persoonsgegevens in overeenstemming met de wet en op behoorlijke en zorgvuldige wijze verwerkt. Hieruit volgt dat de verantwoordelijke zorg moet dragen voor voldoende waarborgen bij de verwerking van persoonsgegevens.

De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) heeft in dit kader bepaald dat in het geval dat een betrokkene op een lijst wordt geplaatst die hem in een negatief daglicht plaatst, er gezien het karakter van een dergelijke lijst voldoende waarborgen voor een zorgvuldige gegevensverwerking geboden dienen te worden. Het voorkomen op die lijst heeft gevolgen voor de bejegening van de betrokkene. Om te voorkomen dat deze plaatsing onderhevig is aan willekeur, dient voldoende inzicht te worden gegeven in welke gevallen een gedraging of incident wel en in welke gevallen deze niet tot plaatsing op deze lijst leidt. Hierbij is van belang dat duidelijk omschreven criteria worden aangehouden.²

Het op de agenda zetten van een jongere ten behoeve van bespreking in het JCO en de daarmee samenhangende opname in JCO-support kan een negatief beeld over hem genereren en heeft gevolgen voor de betrokkene ten aanzien van zijn bejegening. Het CBP sluit daarom voor de beoordeling van de zorgvuldigheid van de verwerking van gegevens van jongeren in het JCO en JCO-Support, meer specifiek het agenderen van een jongere voor het JCO en de daarmee samenhangende verwerking in JCO-Support, aan bij bovengenoemde uitspraak van de ABRvS.

Bevindingen

Uit het onderzoek is gebleken dat voor agendering en bespreking van jongeren in het JCO de criteria worden aangehouden zoals opgenomen in de Aanwijzing effectieve afdoening strafzaken jeugdigen (verder: de Aanwijzing)³. Hierin is vastgelegd dat - kort gezegd- de volgende zaken ten behoeve van beoordeling in het JCO in aanmerking komen:

- iedere jeugdzaak, niet zijnde een HALT-feit;
- voorgeleidingszaken;
- mislukte HALT-afdoeningen;
- 12-minners met een problematische achtergrond, die zware strafbare feiten plegen worden aan het JCO gemeld.⁴

In de Aanwijzing ontbreekt een nadere definiëring van de termen 'problematische achtergrond' en 'zware strafbare feiten'. Ook ontbreekt een nadere schriftelijke invulling van het criterium 'iedere jeugdzaak'.

---

² Zaaknummer 200608203/1, uitspraak van 4 juli 2007, overweging 2.4.5.

³ College van procureurs-generaal, 6 april 2009, Stscr. 2009, 80.

⁴ Aanwijzing, paragraaf 7.

Het korps heeft aangegeven dat het van alle jongeren tussen de 6 en 25 jaar die in contact zijn geweest met de politie, ongeacht of dat als verdachte of in een andere hoedanigheid was, automatisch politiegegevens vanuit het systeem Basisvoorziening Handhaving (BVH) aan JCO-Support verstrekt. Indien een jongere in de rol van verdachte in JCO-Support wordt geregistreerd en het proces-verbaal, een LOF⁵ en achtergrondinformatie voorhanden zijn, wordt deze jongere geagendeerd voor het JCO. Zedenzaken en verkeerszaken zijn hiervan uitgezonderd, aldus het korps. Tijdens het onderzoek is daarnaast aangegeven dat in de praktijk een 12-minner voor het JCO geagendeerd wordt als sprake is van het criterium 'ernstig strafbaar feit'. Dit criterium blijkt nergens vastgelegd en uitgewerkt te zijn.

Ten behoeve van de gegevensuitwisseling binnen het Veiligheidshuis Fryslân hebben de daaraan deelnemende partijen een samenwerkingconvenant opgesteld (verder: het Convenant).⁶ Hierin is de hoofdofficier van justitie in het arrondissement Leeuwarden als verantwoordelijke voor de gegevensverwerking in Veiligheidshuis Fryslân aangewezen.⁷

Beoordeling

De termen 'problematische achtergrond' en 'zware strafbare feiten' ten behoeve van melding in het JCO van 12-minners zijn niet nader gedefinieerd, noch is het in de praktijk gehanteerde criterium 'ernstig strafbaar feit' vastgelegd en uitgewerkt. Daarnaast volgt uit de bevindingen dat zedenzaken en verkeerszaken niet voor het JCO worden geagendeerd, terwijl het criterium in de Aanwijzing aangeeft dat het 'iedere jeugdzaak' betreft. Hieruit volgt dat onvoldoende inzicht wordt gegeven in welke gedragingen of incidenten leiden tot bespreking in het JCO. Agendering voor het JCO kan daarom onderhevig zijn aan willekeur. Hierdoor worden onvoldoende waarborgen geboden voor een behoorlijke en zorgvuldige gegevensverwerking, hetgeen in strijd is met artikel 6 Wbp.

Conclusie: De hoofdofficier van justitie handelt in strijd met artikel 6 Wbp door na te laten duidelijk omschreven criteria te hanteren voor agendering ten behoeve van bespreking in het JCO.

2.1.2 Verwerking van gegevens ten behoeve van het JCO

Juridisch kader

Ingevolge artikel 11 Wbp worden gegevens slechts verwerkt voor zover zij, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt, toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig zijn.

Ingevolge artikel 486 Wetboek van Strafvordering (Sv) kan een jongere die ten tijde van het plegen van het strafbare feit de leeftijd van 12 jaar nog niet had bereikt, niet strafrechtelijk worden vervolgd. Voor jongeren in de leeftijd van 12 tot 18 jaar zijn in

⁵ Landelijk Overdrachtsformulier, zie ook: Aanwijzing effectieve afdoening strafzaken jeugdigen (2009A006), College van procureurs-generaal, 6 april 2009, Stscr. 2009, 80, paragraaf 6.

⁶ Veiligheidshuis Fryslân, d.d. 3 december 2009; deelnemende partijen zijn: het OM, het korps en de Raad alsmede gemeente Leeuwarden, Stichting Reclassering Nederland, Leger des Heils (Jeugdzorg en Reclassering), verslavingszorg Noord Nederland, GGZ Friesland, Diens Justitiële Inrichtingen (penitentiaire inrichting De Marwei), Het Poortje Jeugdinstellingen, Bureau Jeugdzorg Friesland, FierFryslân (Advies en Steunpunt Huiselijk Geweld), Buro Halt Noord-Nederland, Buro Saris, Zienn en Radaruitvoering.

⁷ Artikel 1.6 Convenant.

het Wetboek van Strafrecht (Sr) bijzondere bepalingen vastgelegd (artikel 77a e.v.). Toepassing van jeugdsanctierecht op volwassenen is ingevolge artikel 77c Sr bij uitzondering mogelijk wanneer de verdachte tussen de 18 en 21 jaar oud is.

Bevindingen

De doeleinden van het JCO zijn het verbeteren van de kwaliteit van de afdoeningsbeslissing in de jeugdstrafrechtsketen alsmede het verkorten van doorlooptijden en de bewaking daarvan.⁸ JCO-Support is voor het Veiligheidshuis Fryslân het aan het JCO ondersteunend systeem.⁹ JCO-Support “beoogt primair een optimale samenwerking tussen betrokken partijen in de jeugdstrafrechtsketen. De applicatie geeft de gebruikers een goed inzicht in de behandelstatus van een jeugdige en de tussen partijen gemaakte afspraken worden in het systeem vastgelegd”.¹⁰ De minister van Veiligheid en Justitie is verantwoordelijke in de zin van de Wbp voor de verwerking van persoonsgegevens in JCO-Support.¹¹

Het CBP heeft door middel van dossieronderzoek vastgesteld dat ten tijde van het onderzoek persoonsgegevens van een 12-minner uit de regio in JCO-Support geregistreerd was. Tijdens het onderzoek is aangegeven dat jongeren tussen de 6 en 25 jaar in JCO-Support kunnen worden opgenomen: vanuit BVH worden alle jongeren die in contact zijn geweest met de politie, als verdachte of in een andere hoedanigheid, ingelezen in JCO-Support, aldus het korps.

Bovendien heeft het CBP door middel van dossieronderzoek vastgesteld dat gegevens van jongeren uit andere regio's voor de deelnemende organisaties aan het JCO Fryslân in JCO-Support raadpleegbaar zijn. Het betreft NAW-gegevens van deze jongeren en de bijbehorende strafbare feiten. Deze informatie werd ten tijde van het onderzoek door het korps omschreven als ‘nice to know’-informatie, als niet noodzakelijk voor de werkzaamheden binnen het JCO.

Beoordeling

De verwerking in JCO-Support van persoonsgegevens van alle jongeren in de leeftijd van 6 tot 12 jaar en in de leeftijd van 18 tot 25 jaar die met politie in aanraking zijn geweest is bovenmatig, aangezien het doel van het JCO is gelegen in het verbeteren van de kwaliteit van de afdoeningsbeslissing in de jeugdstrafrechtsketen en deze jongeren niet strafrechtelijk vervolgbaar zijn ingevolge artikel 486 Sv danwel slechts bij uitzondering vallen onder het jeugdstrafrecht.

Bovendien zijn gegevens van jongeren die met politie in aanraking zijn geweest in andere regio's op landelijk niveau raadpleegbaar, dus ook voor het JCO Fryslân, terwijl het raadplegen hiervan voor het JCO Fryslân niet noodzakelijk is. Ook hiervan stelt het CBP vast dat de verwerking in JCO-Support ten behoeve van het JCO bovenmatig is.

---

⁸ Aanwijzing, paragraaf 2.

⁹ Aanwijzing, paragraaf 7.20 en Convenant Veiligheidshuis Fryslân, artikel 2.3.

¹⁰ <http://www.justid.nl/organisatie/producten/jco>.

¹¹ Formulier Meldingenregister, Nummer: MvJ/Wbp/0052-01/14-01-2008 (<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/wet-bescherming-persoonsgegevens/documenten-en-publicaties/formulieren/2010/09/14/melding-jco-support.html>).

Conclusie: Verwerking van persoonsgegevens in JCO-Support van gegevens betreffende alle jongeren die met politie in aanraking zijn geweest in de leeftijd van 6 tot 12 jaar en van 18 tot 25 jaar is gelet op het doel van het JCO bovenmatig. Daarnaast is verwerking van persoonsgegevens in JCO-Support van gegevens van jongeren uit andere regio's gelet op het doel van het JCO bovenmatig. De minister van Veiligheid en Justitie handelt hiermee in strijd met artikel 11 Wbp.

2.2 Verstreking van gegevens door deelnemende organisaties

2.2.1 Verstreking door de politie

Juridisch kader

Artikel 20 Wpg bepaalt dat de politie structureel politiegegevens kan verstrekken aan een samenwerkingsverband van de politie met personen of instanties. De verantwoordelijke kan, in overeenstemming met het op grond van de Politiewet 1993 bevoegd gezag, beslissen tot het verstrekken van politiegegevens aan die personen en instanties voor een wettelijk bepaald doel. De verstreking moet noodzakelijk zijn met het oog op een zwaarwegend algemeen belang.

De beslissing wordt ingevolge artikel 20, tweede lid Wpg schriftelijk vastgelegd en voldoet aan de in de wet neergelegde voorwaarden. De voorwaarden behelzen onder meer dat wordt vastgelegd welke gegevens, onder welke voorwaarden en aan welke personen of instanties worden verstrekt. Het vaststellen van een dergelijk besluit is een voorwaarde voor een rechtsgeldige verstreking van politiegegevens op structurele basis aan een samenwerkingsverband.

Omdat binnen het JCO en JCO-Support een specifieke gegevensverwerking plaatsvindt, namelijk gegevens betreffende minderjarigen door een beperkt aantal deelnemers, is een artikel 20 Wpg-besluit dat op dit overleg en het ondersteunende bestand is toegespitst noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de vereisten die zijn gesteld in artikel 20 Wpg.

Bevindingen

Uit het onderzoek is gebleken dat tijdens het JCO politiegegevens worden uitgewisseld. Daarnaast worden politiegegevens uit BVH op automatische wijze verstrekt aan JCO-Support. Ten tijde van het onderzoek ter plaatse heeft het CBP vastgesteld dat politiegegevens waren opgenomen in JCO-Support. Deze gegevens zijn landelijk raadpleegbaar door politie, arrondissementsparketten en de Raad voor de Kinderbescherming.¹² Bovendien is tijdens het onderzoek aangegeven dat Bureau Jeugdzorg (BJZ) ten behoeve van het casusoverleg JCO+ eveneens JCO-Support kan raadplegen.

Het korps beroept zich voor zijn verstreking van politiegegevens aan het JCO en aan JCO-Support op artikel 20 Wpg. De korpsbeheerder heeft een artikel 20 Wpg-besluit (verder: het Besluit) opgesteld dat ziet op de verstreking van politiegegevens aan de deelnemers van het samenwerkingsverband Veiligheidshuis Fryslân. In het Besluit wordt verwezen naar het Convenant, waarin verschillende overlegstructuren binnen het Veiligheidshuis zijn genoemd en welke worden ondersteund door verschillende

---

¹² Zie bevindingen in paragraaf 2.1.2.

bestanden. In het Convenant en Besluit worden in dit kader 16 deelnemende organisaties opgesomd.¹³ Uit het onderzoek is gebleken dat aan het JCO enkel het korps, het OM en de Raad deelnemen.

Voorts is in het Besluit bepaald dat de verstrekking van politiegegevens ingevolge het Besluit zich beperkt tot:

- “NAW-gegevens van minderjarigen die betrokken zijn bij incidenten die reden geven om aan te nemen dat zorg moet worden aangeboden met een korte omschrijving van het incident inclusief plaats, tijd en datum;
- NAW-gegevens van personen die slachtoffer zijn van huiselijk geweld alsmede een korte omschrijving van het incident, tijd, datum en plaats van het incident;
- Foto's van veelplegers met NAW-gegevens en korte beschrijving van betrokkenheid bij incidenten, inclusief plaats, datum en tijdstip;
- Plaats, datum, tijdstip van overlastincidenten, een korte beschrijving van het incident en NAW-gegevens van overlastveroorzakers”.

In het Besluit is daarnaast vastgelegd onder welke voorwaarden politiegegevens worden verstrekt, waaronder dat de verstrekking uitsluitend plaatsvindt aan het betreffende casusoverleg ten behoeve van informatie-uitwisseling over de in het betreffende casusoverleg besproken personen. Dit is niet nader gespecificeerd per casusoverleg.

In het Besluit is tot slot opgenomen dat het pas in werking treedt nadat het is ondertekend door de korpsbeheerder en het bevoegd gezag. Het CBP heeft op 30 september 2010 een exemplaar in ontvangst genomen. Hierbij is vermeld dat dit Besluit, gedateerd op 1 september 2010, op het moment van overhandiging nog niet was ondertekend.

Beoordeling

Nu het Besluit ten tijde van het onderzoek niet was ondertekend en ingevolge dat Besluit de ondertekening geldt als voorwaarde voor zijn rechtsgeldigheid, zijn politiegegevens ten tijde van het onderzoek in strijd met artikel 20 Wpg verstrekt.

In geval het Besluit wel ondertekend zou zijn geweest ten tijde van het onderzoek, zou het CBP tot de beoordeling ten aanzien van de inhoud daarvan komen dat deze onvoldoende is toegespitst op het JCO en JCO-Support. In de eerste plaats is in het Besluit niet voldoende specifiek vastgelegd welke gegevens betreffende welke jongeren door het korps aan het JCO en JCO-Support worden verstrekt. In de tweede plaats is evenmin vastgelegd welke instanties de politiegegevens ontvangen wanneer deze aan het JCO en JCO-Support worden verstrekt.

Daarnaast is in het Besluit de voorwaarde vastgelegd dat verstrekking uitsluitend plaatsvindt aan het betreffende casusoverleg. Dit komt echter niet overeen met de bevinding dat de vanuit BVH aan het JCO en aan JCO-Support verstrekte gegevens niet alleen door het JCO maar ook door BJZ ten behoeve van het JCO+ en zelfs landelijk raadpleegbaar zijn.

Het Besluit voldoet gelet op het bovenstaande niet aan de vereisten die zijn gesteld in artikel 20, tweede lid Wpg.

---

¹³ Zie ook noot 7.

Conclusie: Ten tijde van het onderzoek was het artikel 20 Wpg-Besluit niet rechtsgeldig zodat verstrekking van politiegegevens aan het JCO en JCO-Support onrechtmatig was. De korpsbeheerder handelt op grond hiervan in strijd met artikel 20 Wpg.

Conclusie: Zou het Besluit wel rechtsgeldig zijn geweest, dan zou de verstrekking van politiegegevens door het korps aan het JCO en JCO-Support alsnog onrechtmatig zijn gelet op de inhoud van het Besluit. Deze voldoet niet aan de vereisten die artikel 20, tweede lid Wpg daaraan stelt. De korpsbeheerder handelt hiermee in strijd met artikel 20, tweede lid Wpg.

2.2.2 Verstrekking door het OM

Juridisch kader

Het OM kan op grond van artikel 39f Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens (Wjsg) strafvorderlijke gegevens verstrekken aan personen of instanties voor de verwezenlijking van de in dat artikel gestelde doelen. De verstrekking moet zowel voor het OM als voor de ontvanger noodzakelijk zijn met het oog op een zwaarwegend algemeen belang. Dit laatste volgt uit artikel 39f, tweede lid aanhef en sub a Wjsg.

Een gegevensverwerking is gerechtvaardigd vanuit het oogpunt van een zwaarwegend algemeen belang indien deze voor de samenleving van meer dan gewone betekenis is.¹⁴ De Memorie van Toelichting bij de Wpg noemt de bestrijding van jeugdcriminaliteit een voorbeeld van een zwaarwegend algemeen belang.¹⁵

Het College van procureurs-generaal (College PG's) is ingevolge artikel 39a Wjsg verantwoordelijke voor de verwerking van strafvorderlijke gegevens door het OM. De hoofdofficieren van justitie voeren het beheer over deze gegevens.

Bevindingen

Het OM verstrekt aan het JCO en JCO-Support uit Compas strafvorderlijke gegevens die betrekking hebben op de persoon en het feit. De verstrekking aan JCO-Support vindt automatisch plaats voorafgaand aan het JCO, terwijl de verstrekking tijdens het JCO mondeling plaatsvindt. Tijdens het JCO worden afspraken gemaakt over de jongere op basis van de informatie die bij de drie deelnemende organisaties bekend is. Via JCO-Support is het mogelijk deze afspraken vast te leggen en naderhand na te kijken. Hierin zit de meerwaarde van JCO-Support, zo is tijdens het onderzoek aangegeven door de verschillende deelnemers aan het JCO.

Het OM stelt dat het doel van de gegevensverstrekking aan JCO-support de optimale samenwerking tussen de betrokken partijen in de jeugdstrafrechtstketen is. Hierbij is gewezen op de doeleinden van het JCO¹⁶: het verbeteren van de kwaliteit van de afdoeningsbeslissing in de jeugdstrafrechtstketen en het verkorten en bewaken van de doorlooptijden.

---

¹⁴ Tweede Kamer, 2003-2004, 28 886, nr. 5, p. 2.

¹⁵ Tweede Kamer 2005-2006, 30 327, nr. 3, p. 77.

¹⁶ Aanwijzing, paragraaf 2.

Tijdens het onderzoek is aangegeven dat de verstrekking van informatie aan JCO-Support voorafgaand aan het JCO door het OM niet noodzakelijk is nu het OM tijdens het JCO voornamelijk vanuit zijn papieren dossiers werkt. Daarnaast is gebleken dat een jongere in het JCO wordt besproken naar aanleiding van de agendering die volgt op door het korps aan JCO-Support verstrekte politiegegevens; agendering is niet afhankelijk van informatie die voorafgaand door het OM wordt verstrekt. In de voorbereiding op het JCO maken de drie deelnemende organisaties voornamelijk gebruik van de informatie waarover zij beschikken zonder JCO-Support daarvoor te raadplegen.

Beoordeling

Het JCO dient een zwaarwegend algemeen belang, te weten het bestrijden van jeugdcriminaliteit. Aangetoond is dat, gelet op de doeleinden van het JCO, het kunnen maken van afspraken tijdens het JCO en het vastleggen hiervan rechtvaardigen dat tijdens het JCO strafvorderlijke gegevens met betrekking tot de besproken jongeren voorhanden zijn. De noodzakelijkheid van verstrekking op automatische wijze van strafvorderlijke gegevens door het OM aan JCO-Support voorafgaand aan het JCO is echter niet aangetoond, nu deze gegevens niet bijdragen aan het zwaarwegend algemeen belang; de strafvorderlijke gegevens worden noch ten behoeve van de agendering en voorbereiding voor het JCO, noch door het OM zelf tijdens het overleg gebruikt.

Conclusie: De verstrekking van strafvorderlijke gegevens door het OM aan JCO-Support voorafgaand aan het JCO is onrechtmatig omdat deze niet noodzakelijk is met het oog op een zwaarwegend algemeen belang. Het College PG's handelt hiermee in strijd met artikel 39f, eerste lid Wjsg en artikel 39f, tweede lid aanhef en sub a Wjsg.

2.3.3 Verstrekking door de Raad

Juridisch kader

In artikel 8 Wbp is limitatief bepaald in welke gevallen persoonsgegevens verwerkt mogen worden. De Raad kan voor de verstrekking van persoonsgegevens aan het JCO en aan JCO-Support een beroep doen op artikel 8 aanhef en onder f Wbp indien deze verstrekking noodzakelijk is voor de behartiging van het gerechtvaardigde belang van de Raad of van de derde aan wie de gegevens worden verstrekt, tenzij het belang of de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkene, in het bijzonder het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, prevaleert.

Een gerechtvaardigd belang is aanwezig indien de gegevensverstrekking nodig is om de Raad zelf, dan wel de ontvanger van de gegevens naar behoren te laten functioneren.¹⁷

Op grond van artikel 9 Wbp mag de Raad geen persoonsgegevens aan een derde verstrekken indien het doel van die verstrekking niet verenigbaar is met het doel waarvoor de Raad de gegevens aanvankelijk heeft verzameld. De verantwoordelijke dient hierbij in elk geval rekening te houden met de verwantschap tussen het doel waarvoor hij zijn gegevens heeft verkregen en het doel van de verstrekking van die gegevens.¹⁸

¹⁷ Tweede Kamer, 1997-1998, 25 892, nr. 6, blz. 34.

¹⁸ Tweede Kamer, 1997-1998, 25 892, nr. 3, blz. 90.

Bevindingen

Uit *Kwaliteitskader en Protocolen 2009*¹⁹ blijkt dat de verschillende taken die de Raad heeft er alle op gericht zijn het recht op een gezonde en evenwichtige ontwikkeling en uitgroei naar zelfstandigheid van kinderen te beschermen. Eén van deze taken is het adviseren van de officier van justitie en de rechter over de afhandeling van een strafzaak tegen een minderjarige. De essentie van een effectief jeugdstrafrecht is dat strafbaar gedrag van jeugdigen wordt tegengegaan door passende interventies. De doeleinden van het JCO zijn het verbeteren van de kwaliteit van de afdoeningsbeslissing in de jeugdstrafrechtsketen alsmede het verkorten van doorlooptijden en de bewaking daarvan.²⁰

Uit het onderzoek is gebleken dat de Raad ter voorbereiding op het JCO alle hem bekende informatie over een jongere verzamelt en fysiek meeneemt naar het JCO. De Raad heeft tijdens het onderzoek aangegeven dat informatie over eerdere onderzoeken betreffende een jongere belangrijk is voor het nemen van de beslissing of en welk onderzoek de Raad nog gaat uitvoeren. Deze beslissing wordt tijdens het JCO genomen. Zonder deze informatie bestaat de kans dat teveel onnodig onderzoek wordt verricht. Dat onderzoek is vervolgens van belang voor de afdoeningsbeslissing die genomen wordt in het JCO.

Uit het onderzoek is voorts gebleken dat de Raad voorafgaand aan het JCO op automatische wijze persoonsgegevens²¹ uit het Kinderbescherming Bedrijfsprocessen Systeem (KBPS) aan JCO-Support verstrekt van jongeren tussen de 12 en 18 jaar tegen wie een proces-verbaal is opgemaakt en wiens gegevens zodoende reeds bekend zijn bij de Raad. De raadsrapporten zijn niet opgenomen in JCO-Support en moeten daarom tijdens het JCO mondeling toegelicht worden. Het OM heeft verklaard de raadsrapporten in papieren vorm te raadplegen, zodat de door de Raad in JCO-Support geplaatste gegevens voor het OM geen toegevoegde waarde hebben. Ook het korps doet niets met de informatie die de Raad of het OM vooraf in JCO-Support zetten.

Tot slot is uit het onderzoek gebleken dat BJZ de ten behoeve van het JCO opgenomen gegevens in JCO-Support kan raadplegen, terwijl BJZ niet deelneemt aan het JCO. De Raad kon desgevraagd niet aangeven voor welk doel BJZ toegang heeft tot de gegevens die ten behoeve van het JCO door de Raad in JCO-Support worden gezet.

Beoordeling

Het CBP stelt vast dat zowel het JCO als de Raad een gerechtvaardigd belang hebben bij de verstrekking van informatie door de Raad aan het JCO over eerder gedaan onderzoek, omdat deze informatie kan bijdragen aan het verbeteren van de kwaliteit van de afdoeningsbeslissing en het verkorten van doorlooptijden. Dit stemt overeen met de doelen van het JCO. Voor het behoorlijk functioneren van het JCO is het noodzakelijk dat de Raad de bij hem bekende informatie met betrekking tot een jongere verstrekt aan het JCO, zodat in aanwezigheid van alle kernpartners en op

¹⁹ *Kwaliteitskader en Protocolen 2009*, Beleidsregels met betrekking tot de werkwijze van de Raad voor de Kinderbescherming.

²⁰ Aanwijzing, paragraaf 2.

²¹ Het betreft het soort raadsonderzoek dat bij een jongere is gedaan met een korte omschrijving, eventuele taakstraffen, jeugdreclassering, psychologisch onderzoek, raadkamer, detentie, ondertoezichtstelling, uithuisplaatsing en zittingsinformatie.

basis van actuele informatie direct afspraken kunnen worden gemaakt. Voorts stelt het CBP vast dat deze verstrekking verenigbaar is met het doel waarvoor de Raad de gegevens heeft verkregen, gelet op de taak van de Raad om te adviseren over de afhandeling van strafzaken.

Het is echter niet aannemelijk gemaakt dat de verstrekking van persoonsgegevens door de Raad aan JCO-Support voorafgaand aan het JCO noodzakelijk is om de Raad of het JCO naar behoren te laten functioneren. De Raad neemt immers alle informatie waar hij met betrekking tot een jongere over beschikt fysiek mee naar het JCO. Daarnaast hebben zowel het OM als het korps verklaard voorafgaand aan het JCO niets te doen met de informatie die de Raad in JCO-Support plaatst.

Tot slot vindt door verstrekking aan JCO-Support ook verstrekking aan BJZ plaats, waarvan niet aannemelijk is gemaakt dat deze verstrekking noodzakelijk is voor een gerechtvaardigd belang van de Raad of BJZ.

Conclusie: Verstrekking door de Raad van persoonsgegevens aan JCO-Support voorafgaand aan het JCO is onrechtmatig omdat deze niet noodzakelijk is voor de behartiging van het gerechtvaardigd belang van de Raad, het JCO of BJZ. De minister van Veiligheid en Justitie handelt hiermee in strijd met artikel 8, aanhef en onder f Wbp.

3. Conclusies

3.1 Verwerking van gegevens in het Veiligheidshuis

- De hoofdofficier van justitie handelt in strijd met artikel 6 Wbp door na te laten duidelijk omschreven criteria te hanteren voor agendering ten behoeve van bespreking in het JCO.
- Verwerking van persoonsgegevens in JCO-Support van gegevens betreffende alle jongeren die met politie in aanraking zijn geweest in de leeftijd van 6 tot 12 jaar en van 18 tot 25 jaar is gelet op het doel van het JCO bovenmatig. Daarnaast is verwerking van persoonsgegevens in JCO-Support van gegevens van jongeren uit andere regio's gelet op het doel van het JCO bovenmatig. De minister van Justitie en Veiligheid handelt hiermee in strijd met artikel 11 Wbp.

3.2 Verstrekking van gegevens door deelnemende organisaties

- Ten tijde van het onderzoek was het artikel 20 Wpg-Besluit niet rechtsgeldig zodat verstrekking van politiegegevens aan het JCO en JCO-Support onrechtmatig was. De korpsbeheerder handelt op grond hiervan in strijd met artikel 20 Wpg.
- Zou het Besluit wel rechtsgeldig zijn geweest, dan zou de verstrekking van politiegegevens door het korps aan het JCO en JCO-Support alsnog onrechtmatig zijn gelet op de inhoud van het Besluit. Deze voldoet niet aan de vereisten die artikel 20, tweede lid Wpg daaraan stelt. De korpsbeheerder handelt hiermee in strijd met artikel 20, tweede lid Wpg.
- De verstrekking van strafvorderlijke gegevens door het OM aan JCO-Support voorafgaand aan het JCO is onrechtmatig omdat deze niet noodzakelijk is met het oog op een zwaarwegend algemeen belang. Het College PG's handelt hiermee in strijd met artikel 39f, eerste lid Wjsg en artikel 39f, tweede lid aanhef en sub a Wjsg.
- Verstrekking door de Raad van persoonsgegevens aan JCO-Support voorafgaand aan het JCO is onrechtmatig omdat deze niet noodzakelijk is voor de behartiging van het gerechtvaardigd belang van de Raad, het JCO of BJZ. De minister van Veiligheid en Justitie handelt hiermee in strijd met artikel 8, aanhef en onder f Wbp.

Deze definitieve bevindingen zijn aldus vastgesteld op 17 maart 2011,

Voor het College bescherming persoonsgegevens,

Mw. mr. dr. J. Beuving
Lid van het College